

طاشينك
اشهر يومية غزيرة
مأمورية: هاريد ماموريان: ازمير

TACHINK
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԿ.	ՂԵՑ.	ԵՒ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ	80	40	20
ԱՐՏԱՍԱՀԱՐԱՆ	25	13	30

Նամակներ պէտք է ուղղել՝ Բմբայ. ԳԶԱՆԻՐ
Մամուրիան Տպարան — Բզմիր
Rédaction du Journal Arménien «TACHINK»
Imp. Mamourian — Smyrne

Ձի հրատարակում ձեռագիրներ չեն վերադարձուի

10 ՓԱՐԱ

ՏՈՆԲԻՇՈՒՄԱՆ ԿՈՉ ՄԵ

«Աղասամուրս» շ. Բ. Դաշնակցության
Թիֆլիսի կոմիտեի նստած հետևյալ
քույրերը կը հրատարակեն, ուղղությամբ՝

ԴԱՇՆԱԿԱՆ ԶԻՆՈՒՈՐԴԱԳՐՈՒՆ

Լեւոնիստ

Դուք ինչպե՞ս եք մի վճռական գիր
խաղաղութան և արդարության մէջ, ձեզ
վերաբերող է պաշտպանել իրանի սահման-
նորոգումը ըստ պատկերացումների վերջին
փորձի դէմ:

Դաշնակցութեան, որ հրապարակ է ձեզ
ընդդէմ բռնութեան՝ նայում է ձեզ ակնու-
ղէտ, ձեզ է նայում՝ նաև ամբողջ աշ-
խարհը:

Սրբազան և հաւատարմ եղբայր ձեր
կոչման:

Ձեզ քաջալեր թող լինի ձեր նախաձեռ-
նությունը — Բրիտանացիների, Սերբ-
ների, Չեխոսլոնացիների և Մարաթիների առ-
ման յիշատակը:

Արժանի եղբայր նրանց յանդուրդը կոչե-
լու և նրանց չարքը հաստատելու:

Դուք պատշաճ եք Դաշնակցության
այն քայլերի չարքին, որոնք զենքով հաւ-
թում են ազատութեան, արդարութեան
և եղբայրության ուղին և համարում են
ամեն տեղ, ուր բռնությունը նախընտրել
գործում է:

Հաւատարմ եղբայր Դաշնակցության,
նրա պաշտպաններին և առաջնորդներին,
դրանով միայն դուք բարձր և մաքուր
կը մնաք և ձեր անունը անմոռաց և
անքնն:

Դուք ազատութեան և արդարութեան
աստիճաններ եք, չարքաբար Դաշնակցու-
թեան սրբազան գործը ընդարձակութեան
և վերականգնման արատով:

Անկեղծ և անհաշտ լինելով՝ այն է լի-
նելու ձեր նշանաբանը:

Խնդրեցե՛ք ձեր չղջապար Դաշնակցա-
կան պաշտպաններով, ձեր մաքուր բար-
քով և անկեղծ արիության օրինակ ե-
ղբայր ձեր զինակիցներին:

Դաշնակցության զինուորին միշտ յար-
գել է թշնամի, յաղկեցե՛ք ձեր հակա-
ռակությունն ոչ միայն զենքով, այլ նաև ձեր
անմեղ հոգով:

Թող աշխարհն իմանայ, որ Դաշնակ-
ցական զինուորը կուտում է առիծի նման
և անհաշտ լինելու է ինչպէս մի աստիճան:

Լեւոնիստ, երկու թանգ պատիւ ձեր
ձեռքն է այսօր — Դաշնակցության և Հա-
յկութեան պատիւով:

Երկուսն էլ պահպանեցե՛ք սրբութեամբ
և պաշտպանեցե՛ք ձեր կեանքով:

Վհատութեան հետո՝ ձեզանից, մա-
քուրն ու արին միշտ յաղկանալու են
կեցցեն Դաշնակցական զինուորները:
Կեցցե՛ք Իրանի Սահմանադրութեանը:
Կեցցե՛ք Հայ Յեղափոխական Դաշնակ-
ցութեանը:
(Աղասամուրս)

Օ՛ն անդր, յառաջ,
Մի ձայն մի յաջ,
Օ՛ն անդր, յառաջ,
Յառաջ, յառաջ,
Հայո՛ւն, յառաջ... Մահ...:

Սահմանադրական, ասանկ ալ նա
գտաւ մի պէտք էր ա՛:

Տոնքիցներ... մարտնչական...
Կարծես թէ Աւարայրի դաշտին վրայ
բլայրէր: Ան ահա Յաղկեարք Արտաշէս

դաշտին մէկ ծայրէն արդէն սկսեց և երե-
ւելի Զրադաշտի անհամար մարտերով, Մոզ-
զէզանց Դէնի անթիւ զինուոր պատկեր-
նով և փղերու երամակներով, գալ, ողո-
ղելու համար Հայաստանը: Իսկ միւս կող-
մէն Կարմիրն Վարդան 60,000 քաջերու
զուլան անցած իր պատերազմական ձառն
է որ կ'որոտայ հայ քաջերուն:

«Իրազում պատերազմունս մտեալ է
խն և ձեր ընդ խ...»

«Դուք կոչուած էք մի վճռական գիր
խաղաղութան և արդարութեան մէջ...»

«Դաշնակցութեան հրապարակ է ձեզ
ընդդէմ բռնութեան, նայում է ձեզ ակնու-
ղէտ...»

«Ձեզ է նայում՝ նաև ամբողջ աշխարհը
... (պրոտ... թերեւս ամբողջ Եւրոպայի
ալ...)»

«Ձեզ քաջալեր թող լինի ձեր նախա-
նական նախորդները — Բրիտանացիների (Վա-
րդան ինչու արդեօք չի յիշուի կոր բը-
նա...), Սերբները, Չեխոսլոնացիները և
Մարաթիների անման յիշատակը (Հա-
յկա՛ւ) Անգլիացիները, իսկ ընկերներով
կուրի պատերազմ... որ ինչու չի յիշա-
տակուի, արդեօք նորէն ձեր և անոր
միջև սե կատու մը անցած կրկայ...»

«Արժանի եղբայր նրանց յանդուրդը կոչ-
ուելու և նրանց չարքերը հաստատելու»
(Սրբազան):

«Դուք պատշաճ եք Դաշնակցության
այն քայլերի չարքին, որոնք զենքով հա-
թում են ազատութեան, արդարութեան
և եղբայրության (մանաւանդ եղ-
բայրության) ուղին և համարում են
ամեն տեղ ուր բռնությունը նախընտրել
գործում է: (Եթէ իսկ Զինուորն ալ լլայլ բը-
նալար, բայց ոչ Հայաստան...)»

«Հաւատարմ եղբայր Դաշնակցության,
(մանաւանդ Դաշնակցության), Դաշնակ-
ցական միայն մաքուր և անարատ կը մնաք...
(աշխարհն անտուր, շերիքով), չէ՛)

... Խնդրեցե՛ք ձեր չղջապար Դաշ-
նակցական պաշտպաններով... Դաշնակ-
ցութեան զինուորին միշտ յարգել է թշ-
նամի... Թող աշխարհն իմանայ որ Դաշ-
նակցական զինուորը կուտում առիծի
նման... Լեւոնիստ, երկու թանգ պա-
տիւ ձեր ձեռքն է այսօր — Դաշնակցու-
թեան և Հայկական պատիւով (պրոտ...
կրկին ձեռք... որ հայկական...)

«Արազե՛ք...»
«Վհատութեան հետո՛ւ ձեզանից»
«Կեցցեն Դաշնակցական զինուորները»
«Կեցցե՛ք Իրանի Սահմանադրութեանը»
«Կեցցե՛ք Հայ Յեղափոխական Դաշնակ-
ցութեանը»

Պե՛կ, պո՛կ, պո՛կ, պո՛կ...
Մարտնչականներ, Տոնքիցներ...
Ո՛ր կը կոչե՛ք, ո՛ր կը գրե՛ք սա մեր
սղերը, գրկանդիլ չերիք չէ՛ կոպտաւ,
որ հիմա ալ երբ էք Տաճկաստանի մեր
սղերը ալ կը ձայնէ՛ք՝ այսօր զէպի Իրան,
վաղե ալ գաւցէ զէպի Դաշնակցութեանը:

Բայց բարի ճանապարհ անոնց որ վա-
ղը յաղթանակ փչիկիկ լսանքները կը քն-
նեն իրապէս, մոռնին գրեթե, դա-
րապար մէջքը և «Դաշնակցութեան Ի-
րանի դաշտերուն վրայ պիտի թռչին և
հան ալ պիտի տանին Սահմանադրութեան
ու Ազատութեան, ինչպէս որ անոնց ա-
նոնց պիտի անոնք չի գալին Սահմանա-
դրութեան համար»:

Ո՛վ մեծախաղաղ, մեծաբարձ և
մեծաքանակ մարտնչի լեզու, ինչքն գե-
ղարկ ճախտուն, սա ամբողջ փնտրի կը-
րած հայ ազգին յաղթանակը:

Բայց ստացանք հայ փնտրիներուն
չէ՛, ալ իսկ Մէհմեդ Ալի Շահ օրանալին,
որ երբ Տէ անսովորաբար Եւրոպայի մեծ

մեծ մարդու տեղ ալ է գրեթե և ուղարկե-
լ որ մի՛ ընե՛ր, մի՛ ըլլա՛ր, ճառաս մի՛
կորե՛ր, ձեռքդ ոտքդ կը պահեն, թո՛ղ
որ ազատ համարձակ թէ՛նք քայլեմ:

Եւ ահա մեր սահմանադրութեան արդէն
այսօր ընէ՛ սկսե՛ր է ինքզինք գգուելով
բա՛կ, «Պարտաւորութեան Սահմանադրական
ազատութեան ալ մեք ինքնեցինք...»

Կեցցե՛ք Իրանի Սահմանադրութեանը:
Կեցցե՛ք Հայ Յեղափոխական Դաշնակ-
ցութեանը:

Բայց կեցցե՛ք, անպատկառ հայ փնտրի-
ներ, վարկան մը կանգ առէ՛ք ձեր ըս-
տաւորութեան աստիճան տարազին մէջ հո-
յակաւորուն, զիսցալկեղծեան անգամ մը
ալ գեղեցկացած և ձեր մարմաներէ կ'ը-
տուած հակա ճառակէն զէպի երկինք ալ
տարակույտ ձեր ըզուրկեղծուն ջատու մը
գեղ մի յոյցնէք Շէհնի Շահին և թող դո՛ւ
Ձեզի սա նապաստակի երկնաւորութեամբ
զէպի թէ՛նք զանոնք սուրբագոյ Մէհմեդ
Ալի Շահին ճախտուն գրեթե:

Մէհմեդ Ալի, Մէհմեդ Ալի, Մէհմեդ Ալի,
... կրե՛ք ձեզ ճարձանաւորուն վանք մը
մէկ կողմաւոր հեղեղաւոր եղբայրա-
կիցը՝ Լէ՛ւոն. կարողացէ՛ք «Նորագոյն» Լէ՛ւոն
խորհրդած լինենք ալ (տե՛ս «Բնագոյն»
զինք) 20 Մեղս. Շարքի, և այնպէս
համար ընէ՛ք:

«Երկու սուրբ մէջ» խորհրդով այն
սիւնակներուն մէջ մեք ալ գրեցինք թէ՛,
այո՛ւ, Պարտաւորութեան պէտք է որ կուտի-
ք իսկ պահանջել հայկին ոչ լայնութեան
և զանազան Շահին զէմ. բայց չընե՛ք թէ՛
այդ կողմ պիտի առաջ նետուի և ան.
պատճառ մը ալ զեկալարէ Դաշնակցու-
թեանը՝ Եւրոպայի մէջ. Պարտաւորութեան
ամբողջութեամբ ոչ Դաշնակցութեան մէկ
կայուածը և ոչ ալ մարապան է, այլ
իրեն բաղկացուցիչ մէկ տարրը Իրանեան
Սահմանադրական Ժողովուրդին:

Բայց երբ այսօր Դաշնակցութեանը ա-
ռաջ կը նետուի և այսպիսի կոչերով բա-
ցէն ճակատամարտ մը կուտ իւրիւրաւոր
կը գրէ իր զինուորներուն, ինչ պատառ
խառնուածութեան կրտսնով վաղուան
համար, վաղը եթէ յաղկանալի չին բը-
նապատեմք, այն ասե՛ն...:

Սահմանադրութեան և Պարտա-
ւորութեան լայնութեան վրայ, երբ Դաշնակ-
ցութեան յանդուրդը կը լայն արթնի
քաղաքական ճակատակարար անորին ու
յայտարարէ ինքզինքը...:

Զգուշանա՛ք, մեր լեզուին ու հոտն
զին չալ մը դէն սուրբին, ու մանաւանդ
զինանք թէ զեկեղիկ լեզուով գրուած
ոգովանք մը հրապարակ նետելը բան մը
չէ՛, բայց ան կրնայ գեղ կամուրներ մա-
լորել և անգոչ ալ անկողն կուտիլ տալ
փաթիլի մտքով ուր մը, Պարտաւորութեանը:

Զարմարեցին հոն է...:

Ա.Լ.Ո

ՀԱՅՏԵԼԻՆ ՄԵՋ

Երեւոյնական ձեր ընտրութեան
բան գրեթե տար օր մնաց:

Ընտրող տան հայոց պարտականու-
թեան է իր քուէն անձամբ տանել Սեդր.
Կին կրտսի օր Սահմանադրական և իր ձեռ-
քով քուէտուել ձեզ:

Բայց որովհետեւ մինչև Սահմանադրական
երթալ քուէ մը ձգելու, չատերու համար
ձանձրալի պիտի դայ, ընտրողական մա-
ղովը բոտ սահմանադրութեան, պիտի ըն-
գուեն նաև երկուղ նամակ մը մէջ գր-
ուած քուէտուելը:

Ո՛վ որ հայոց գգացում ունի իր մէջ և

նախանձանդիլ է իր ընտրական իրա-
ւունքին պէտք է որ անձամբ կամ նամա-
կով իր քուէն գրէ:

Այս պարագային անտարբեր չարժողը
կամ խուլ ակաւջ ըլլալ ուղղը պարզա-
պէս արգահատելի է իմ կարծիքով:

Ասոր չեմ խառնուիր, անոր չեմ խառ-
նուիր, ազգային գործերու չեմ մտնել,
ժողովական չեմ ըլլար, Սահմանադրական
ոտք չեմ կտներ, ուրեմն ինչ ես և ո՛ր
ազգութեան ու պատկանեմ, չէ՛ որ հայ
քահանայն ու հայ եկեղեցին մերտեր են
քեզի և օր մըն ալ գրեկ պիտի փախաղը-
րեն գերեզմանատուն, պիտի ըսեն թէ մը-
կրտսեանց ժամանակ չէր գգար, իսկ
մեռնելու պարագայիդ ալ կարեւորութեան
չունի հայուն կամ ուրիշ ազգութեան
մը կողմ թաղուիլ: Պարտաւորութեան
ուրեմն, չեմք մէջտեղ հրապարակաւ
պատառ թէ ազգութեանց կուրա-
նաւ, այդ ալ չես ընել, բայց օր
մը երբոր ազգային անուանի նեղի մէջ
ըլլալ, վիզէլ պիտի փախուի քսակէլ դը-
րամ հանել տալու համար, այն ժամա-
նակ ալ չպիտի տաս, անչառ պիտի տաս
և պիտի արտասանու մեղադրեալ ազգա-
յին գործերը գէշ գեղալարողները, արդ՝
փոխանակ օր մը այն ու այն մեղադրե-
լու, այսպէս լաւաւոր չէ՛ որ ձեռն
թաղին անուն ու քու հայոց և ընտրողի
պարտականութեան ժամանակին կատա-
րեա և այդ մասին զոհուականութեան մը
զէմ ունենաւ:

Սեր ազգային գործերուն ունեց կոչ-
մէ՛սա կարեւորութեան տալ չուղենուն,
չիրցած եւ մեկնութեան մը տալ, ալ դեռ
այդ անտարբերութեան մէջ մեծութեան
մը, վեհութեան մը կայ և չեմ հասկցած,
ընդհանրական ստորագրութեան մը, փոք-
րութեան մը և ունեւանաւորութեան մը կը
տեսնեմ ամեն անոնց քով որտեք հայ են
և իրենց վրայ դրուած պարտականու-
թեաները խցի մտք չեն կատարել:

Սթախիք, աշխատե՛ք, բայց համե-
րաչին ու գրաւ հասկնալու համար ուղի
մը գծե՛ք, որպէսզի ամէն մէկը մէկ կողմ
չթալէ, ամէն մարդ բոտ հաճոյս չթալէ և
աշխատութեանը ապարդիւն չըլլայ, չտար-
տալիք:

Ե.Ո

ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԶԱՆԱԶԱՆ ԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

ԵՒ ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԵԱՆ
ԵՒԱՐՆ ՊԻՅԱՆՆԵՐԸ
(Շար. Երեւոյն Բիւրոն)

Բայց տախիլ ինքնադրութեան մը ըլ-
լալով, ոչեք է անոր ալ ճշգրտութեան ա-
պացուցանել:

Ահա հոն է որ կտիւր զմտարութեանը,
որուն յաղկելու համար հիմնական քննա-
թեան մը պէտքը գգալի կրկայ:

Այդ ամէն տեսութեաներու և տար-
բեր դրութեաներու մէջ եթէ ամենեւն ա-
ւելի ուշագրաւ պարագայ մը կայ, այն
ալ բարձր վրայ հաճախատար կերպով
տեղադրութեան սեռուն պաշտպան է:

Ստախ կը պարտաւորեն նախ միւս-
թեան և անոր զանազան ատուները հա-
կնալ. բայց և այնպէս հակառակ այդ
բանին ալ չատ ընտանի և ստեղ գործա-
ծելի ըլլալուն, գիւրի չէ գայն տանանե-
լը, որքան արտադրելու, չեղելու և եր-
կելու:

Այսպէս Մաթեմատիկ, որ գիտու-
թեաներու ճշգրտութիւն կը համարուի, մի-
ութեան ամէն կերպ համարողութեան
արտադրական տարրը նկատելով մէկտեղ

